

MARKER KOMMUNE

Teknikk, plan og miljø

Vår ref.: 21/787 - 4 / ANNHAL

Arkiv:

Deres ref.:

Dato: 18.11.2021

Statsforvalteren i Oslo og Viken
Postboks 325
1502 MOSS

Høringsuttalelse fra Marker kommune; Revisjon av forvaltningsplan for rovvilt i region 4

Utvalg for Miljø, natur og utvikling har i sak 21/072 i møte den 16.11.2021 vedtatt følgende som framkommer som Marker kommunes høringsuttalelse:

Forvaltningsplanen for rovvilt i region 4 gir et godt grunnlag for rovviltnemndas forvaltning av rovviltet der det innledningsvis gir en god oversikt over rammene for rovviltforvaltningen.

Bestandsnivå og uttak av rovvilt

Planen gir en oversikt over bestandsnivået av de forskjellige artene. Sporingssituasjonen i regionen med lite og få dager med snø gjør at vurdering av bestanden er vanskelig. Innhenting av DNA-materiale og annen dokumentasjon som bilder og video for kartlegging og analyse av bestanden er derfor viktig. Her er det også viktig at allmennheten oppfordres mer til å bidra til kartleggingen slik at en kan få en så god dokumentasjon som mulig for å forvalte rovdirene.

Marker kommune ønsker at det kommer tydeligere frem at bestandstallene for antall rovdyr av de ulike artene er minimumstall. I avsnittet om bestandsstatus for ulv, på side 15, opereres det med eksakte tall for bestandsstørrelsen på ulv i Norge. Dette blir misvisende når metodene for bestandsregistreringene bygger på minimumstall. Dette fører til unødvendig misnøye og konflikt blant grupper som er negativt berørt av ulv. Marker kommune henstiller Statsforvalteren til å legge til *minimum* foran alle bestandstallene for norske registreringer av ulv for å tydeliggjøre usikkerheten på bestandsstørrelsen.

I samme avsnitt mangler det en figur, da kun figurteksten er synlig. «Kilde Skandulv 2021. Antall dokumenterte familiegrupper (grå) og revirmarkerende par (oransje/gul) i henholdsvis Sverige og Norge for hele registreringsperioden 1. oktober – 31. mars, vintrene 1998/99 – 2020/21.»

Denne delen av planen må oppdateres jevnlig.

Beitebruk

Rovviltregion 4 har svært få beitedyr i forhold til ellers i landet. Dette er også et resultat av tidligere landbrukspolitikk der beite og småfeproduksjon ikke skulle prioritert i regionen. I det senere har rovdypolitikken medført at det ikke er mulig å satse på utmarksbeite her i kommunen, men kun innmarksbeite.

Marker kommune er opptatt av at skadelidte grupper og interesser skal kompenseres for direkte tap og økte utgifter ved å bo i rovdyprområder. Dette gjelder spesielt ulv i vårt område. Beitenæringen er spesielt berørt, og den todelte målsettingen i Region 4 fører til behov for økt fokus på utfordringer for beitenæringen. Forvaltningsplanen har en strategi som sier: *Det skal innenfor forvaltningsområdet jobbes mot et permanent skille mellom rovdyp og beitedyr med rovdypbeskyttende gjerdar for alle rovdyputsatte besetninger.*

For å oppnå dette må det komme vesentlig bedre og mer omfattende finansieringsløsninger for rovdypavvisende gjerdar enn i dag. Her bør Statsforvalteren bedre vurdere behovet for endrede

Mulighetene
er mange

Kontoradresse:

Postadresse:

Telefon: 69 81 05 00

Bankgiro: 1050.07.20382

Postboks 114, 1871 Ørje

Org.nr: 00964944334

E-post: post@marker.kommune.no

satser per meter gjerde, krav til gjerdet, samt benytte kunnskap fra næringen i større grad. Videre ønsker vi å peke på utfordringene med rovviltavvisende gjerder som er godkjent av Statsforvalteren, men likevel ikke holder ulven ute. Marker kommune ønsker å sette søkelyset på hvordan en kan sørge for bedre gjerder samtidig som beitebrukeren ikke får ytterligere utgifter eller andre utfordringer med etablering, vedlikehold og ettersyn med gjerdene.

Utviklingen av tap og erstatning av sau og lam er omskrevet på side 23 som nedadgående de siste 5 årene mot den forrige 5 årsperioden. Erstatningen er omskrevet i antall søknader og kroner. Samtidig viser figurene på side 21 og 22 at antall sau og lam på beite gått ned uten at dette er tatt med i betraktningen, noe som virker misvisende. Det skrives at tapene er store i 2021. Dette synes å være naturlig ut fra en økende ulvebestand.

Det er en stor utfordring at ulv som har "lært seg" å passere rovviltgjerder ofte kan gjøre det igjen. Det bør bli lettere å ta ut ulv som har passert rovviltavvisende gjerder, slik at en begrenser muligheten for gjentakelse. Rask DNA analyse av ekskrementer fra ulv vil kunne gjøre det lettere å dokumentere dersom samme individ gjentatte ganger har angrepet beitedyr innenfor rovviltavvisende gjerder.

Rovvilt og andre samfunnsinteresser

I et stort perspektiv vil nok rovdyr skape friskere hjorteviltbestander ved at syke og svake dyr tas av rovvilt. Mange jegere har tatt ut store dyr og spesielt store okser som trofedyr. Kommunal hjorteviltforvaltning har gjennom mange år satt dette på dagsorden og gjennom informasjon og kunnskapsformidling har en prøvd å dreie forvaltningen slik at de store produksjonsdyra skal bevares og at det er fokus på uttak av små dyr som ikke har god kondisjon. Jaktretthavere og kommunen jobber daglig for en god forvaltning av hjorteviltet. Det erfares også at ulven ikke bare tar mindre og syke dyr, men går på dyr med god kondisjon

Marker kommune har vært påvirket av store rovvilt i mange år gjennom forskjellige revir. Det er allerede dokumentert yngling i både Setten-reviret og Rømskog-reviret. Deler av Marker inngår i Rømskog-reviret og har gjennom mange år båret deler av byrden. Det er nærliggende å anta at påvirkningene fra spesielt ulv vil øke i kommunen fremover, både på grunn av nærhet til store ulveflokker og bestandsnivået i ulvesonen generelt.

Psykososiale forhold

Marker kommune ønsker større fokus på kunnskapsbygging for å redusere de psykososiale utfordringene med rovdyr. Spesielt ulv fører med seg en del bekymring og frykt, og dette må tas alvorlig og forsøkes redusert. Kunnskapsbygging er et grep, men også mer konkrete tiltak mot ulv som opptrer og oppfattes som truende må vurderes i større grad enn i dag. Frykt er en subjektiv følelse, men når ulveindivider eller flokker opptrer på en slik måte at lokalbefolkningen opplever frykt, må det følges opp.

Nærvær av ulven har ført til sterkt redusert livskvalitet for store deler av befolkningen.

Utmarksnæring og jakt

Her viser Statsforvalteren til predasjonstrykket i etablerte revir, uten å beskrive predasjon fra enkeltulver og par. Slik predasjon har samlet sett stor påvirkning på elgbestanden i ulvesonen, i tillegg til predasjonen fra etablerte revir. Predasjonen på elg i områder med tett mellom revirene er svært omfattende, da det også er relativt sett mange enslige ulver som også predatorer. Marker kommune ønsker at Statsforvalteren synliggjør de reelle påvirkningene ulven har på elgbestanden på en bedre måte, både i etablerte revir, men også enkeltulver og par.

Strategier og tiltak

Dagens geografiske differensiering vedrørende skille mellom beitedyr og faste forekomster av rovvilt støttes da dette medfører stor forutsigbarhet for beitenæringen. Samtidig må landbruksnæringen

kunne opprettholdes med husdyrhold som er viktig for matvaresikkerhet, kulturlandskapspleie og det biologiske mangfoldet i beitelandskapet innenfor ulvesona, gjennom bruk av de virkemidlene som legges fram i planen.

Stortingets bestandsmål for rovviltet må veie tungt slik at rovviltnemnda hensyntar dette i sin forvaltning av rovviltet, også ved eventuelle klagebehandlinger. Bestandsmålet og byrdefordeling må veie tyngre ved uttak av ulverevir enn bevaring av særlig viktige genotyper.

Ved bestandsoppnåelse for rovvilt må byrdefordelingen være et viktig argument slik som rovviltnemnda la til grunn ved fastsetting av «kvote og område for lisensfelling av ulv innenfor ulvesona i 2022». Det må ikke bare være tiden som det enkelte ulveparet har hatt tilhold i området som skal være grunnlaget for å ta ut et revir, men rovviltnemnda må se på den totale belastningen som et område har hatt over tid der det er flere ulvepar/revirer som har benyttet et område.

Justering eller endring av kriteriene for vurdering av søknadene samtidig som rovviltnemnda setter årets budsjett ser en kan være nødvendig da det kan oppstå forskjellige situasjoner.

Forvaltningsplanen for rovvilt vil være et verktøy for rovviltnemndas videre forvaltning av artene og som vil berøre kommunale interesser på mange måter. Kommunene er viktige samarbeidspartnere når de gjelder kunnskap om lokale forhold, behov for tiltak, vilt, brukergrupper, næring og annet som bør være av stor nytte for regional forvaltning av rovdyr.

I høringsuttalelsen til «Endringer i rovviltforvaltningen» i 2019 uttalte Marker kommune at de ønsket en nærhet til forvaltningsmyndighetene for å unngå et distansert syn på situasjonen og problematikken ute i distriktene. Rovviltnemndene har fortsatt en relativ nær tilknytning arealmessig til sin region slik at de kan benytte sin lokalkunnskap og kontakt med områdets innbyggere til å danne grunnlag for sine beslutninger.

Marker kommune ønsker en møtearena for berørte kommuner hvor vi felles kan ytre og diskutere våre behov og ønsker.

Samlet saksframlegg for behandling av saken vedlegges.

Med hilsen

Ann Kristin Halvorsrud
Miljøvernkonsulent

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Vedlegg

Samlet saksframlegg Revisjon av forvaltningsplan for rovvilt i region 4 - Høring 1388623 18.11.2021